

ENR 1.2 Visual Flight Rules

ENR 1.2 Визуелни правила на летање

1.2.1 SERA 5001
VMC visibility and distance from cloud minima

1.2.1 SERA.5001
Видливост при VMC и најмала оддалеченост од облаците

Table 1 VMC visibility and distance from cloud minima

Табела 1 Видливоста при VMC и најмала оддалеченост од облаците

Altitude band Сектор на апсолутна висина	Airspace Class Класа на воздушен простор	Flight visibility Видливост во лет	Distance from cloud Растојание од облаци
At and above 3 050 m (10 000 ft) AMSL На и над 3 050 m (10 000 ft) AMSL	A (**) B C D E F G	8 km	1 500 m horizontally 300 m (1 000 ft) vertically 1 500 m хоризонтално 300 m (1 000 ft) вертикално
Below 3 050 m (10 000 ft) AMSL and above 900 m (3 000 ft) AMSL, or above 300 m (1 000 ft) above terrain, whichever is the higher Под 3 050 m (10 000 ft) AMSL и над 900 m (3 000 ft) AMSL, или над 300 m (1 000 ft) над земја, во зависност што е повисоко	A (**) B C D E F G	5 km	1 500 m horizontally 300 m (1 000 ft) vertically 1 500 m хоризонтално 300 m (1 000 ft) вертикално
At and below 900 m (3 000 ft) AMSL, or 300 m (1 000 ft) above terrain, whichever is the higher На и под 900 m (3 000 ft) AMSL, или 300 m (1 000 ft) над земја, во зависност што е повисоко	A (**) B C D E	5 km	1 500 m horizontally 300 m (1 000 ft) vertically 1 500 m хоризонтално 300 m (1 000 ft) вертикално
	F G	5 km (***)	Clear of cloud and with the surface in sight Вон облаци и со површина во видното поле

(*) When the height of the transition altitude is lower than 3 050 m (10 000 ft) AMSL, FL 100 shall be used in lieu of 10 000 ft.

(**) The VMC minima in Class A airspace are included for guidance to pilots and do not imply acceptance of VFR flights in Class A airspace.

(***) When so prescribed by the competent authority:

a. flight visibilities reduced to not less than 1 500 m may be permitted for flights operating:

1. at speeds of 140 kts IAS or less to give adequate opportunity to observe other traffic or any obstacles in time to avoid collision; or
 2. in circumstances in which the probability of encounters with other traffic would normally be low, e.g. in areas of low volume traffic and for aerial work at low levels;
- b. Helicopters may be permitted to operate *in less than 1 500 m* but not less than 800 m flight visibility, if manoeuvred at a speed that will give adequate opportunity to observe other traffic or any obstacles in time to avoid collision. Flight visibilities lower than 800 m may be permitted for special cases, such as medical flights, search and rescue operations and fire-fighting.

(*) Кога висината на преодната апсолутна висина е помала од 3 050 m (10 000 ft) AMSL, се користи FL 100 наместо 10 000 ft.

(**) VMC минимумите за воздушниот простор од Класа А се опфатени во упатството за пилотите и не подразбираат прифаќање на VFR летови во воздушен простор од Класа А.

(***) Кога е пропишано од страна на надлежниот орган:

a. може да се дозволи видливост во лет, намалена најмалку на 1 500 m, за летови:

1. при брзини од 140 kts IAS или помали, со цел да се овозможи навремено забележување на останатиот сообраќај или кои било препреки заради избегнување на судир; или
 2. во околности во кои постои мала веројатност за случајни средби со останатиот сообраќај, на пр., во области со мал обем на сообраќај и во области каде се одвиваат летови за специјализирани услуги со воздухоплов на пониско ниво;
- b. На хеликоптерите може да им се дозволи да летаат при видливост во лет *помала од 1 500 m*, но не помала од 800 m, ако ги изведуваат маневрите со брзина која ќе овозможи навремено забележување на останатиот сообраќај или кои било препреки за да се избегне судир. Во посебни случаи може да се дозволи видливост во лет помала од 800 m, како што се летовите со цел давање на итна медицинска помош, летовите за потрага и спасување и гаснење на пожар

ENGLISH

MACEDONIAN

1.2.2 SERA.5005 Visual flight rules

1.2.2.1 Except when operating as a special VFR flight, VFR flights shall be conducted so that the aircraft is flown in conditions of visibility and distance from clouds equal to or greater than those specified in Table 1.

1.2.2.2 Except when a special VFR clearance is obtained from an air traffic control unit, VFR flights shall not take off or land at an aerodrome within a control zone, or enter the aerodrome traffic zone or aerodrome traffic circuit when the reported meteorological conditions at that aerodrome are below the following minima:

1. the ceiling is less than 450 m (1 500 ft); or
2. the ground visibility is less than 5 km.

1.2.2.3 VFR flights at night are permitted under the following conditions:

1. if leaving the vicinity of an aerodrome, a flight plan shall be submitted in accordance with SERA.4001(b)(6);
2. flights shall establish and maintain two-way radio communication on the appropriate ATS communication channel, and each aircraft intended to fly under VFR at night, shall carry and operate SSR transponders capable of operating on Modes A and C or on Mode S;
3. the VMC visibility and distance from cloud minima as specified in Table 1 shall apply except that:
 - a. the ceiling shall not be less than 450 m (1 500 ft);
 - b. except as specified in (1.2.2.3)(4), the reduced flight visibility provisions specified in Table 1(a) and (b) shall not apply;
 - c. in airspace classes B, C, D, E, F and G, at and below 900 m (3 000 ft) above MSL or 300 m (1 000 ft) above terrain, whichever is the higher, the pilot shall maintain continuous sight of the surface;

1.2.2 SERA.5005 Правила за летање во услови на надворешна видливост

1.2.2.1 Освен ако се извршува како посебен VFR лет, VFR летовите се извршуваат така што воздухопловот лета во услови на видливост и растојание од облаци кои се еднакви на или поголеми од оние наведени во Табела 1.

1.2.2.2 Освен во случај ако се добие одобрение од единицата на контролата на летање за посебен VFR лет, воздухопловите кои летаат по VFR не смеат да полетуваат и слетуваат на аеродром во границите на контролирана зона, ниту да влегуваат во сообраќајот во зоната на аеродромот или школскиот круг, кога пријавените метеоролошки услови за тој аеродром се под следните минимуми:

1. плафонот (висината на базата на облациите) е под 450 m (1 500 ft); или
2. видливоста на земја е помала од 5 km.

1.2.2.3 VFR летови ноќе се дозволени под следните услови:

1. ако се напушта близината на аеродром, планот на лет се поднесува согласно наведеното во SERA.4001(б)(6);
2. воздухопловите воспоставуваат и одржуваат двонасочна комуникација на соодветниот комуникациски канал на ATS, и секој воздухоплов којшто има намера да лета VFR ноќе, мора да е опремен и да користи SSR транспондер способен да оперира во мод А, С или S;
3. се применува видливост при VMC и растојание од минимумот на облациите како што е наведено во Табела 1, освен што:
 - a. плафонот (висината на базата на облациите) не смее да е помала од 450 m (1 500 ft);
 - b. освен како што е наведено во точка (1.2.2.3)(4), не се применуваат одредбите за намалена видливост во лет од Табела 1 (а) и (б);
 - c. во воздушните простори од класа B, C, D, E, F и G, на и под 900 m (3 000 ft) над MSL или 300 m (1 000 ft) над земја, во зависност од тоа што е поголемо, пилотот одржува постојан визуелен контакт со површината;

ENGLISH

MACEDONIAN

d. for helicopters in airspace classes F and G at and below 900 m (3 000 ft) above MSL or 300 m (1 000 ft) above terrain, whichever is the higher, flight visibility shall not be less than 3 km, provided that the pilot maintains continuous sight of the surface and if manoeuvred at a speed that will give adequate opportunity to observe other traffic or obstacles in time to avoid collision; and e. for mountainous terrain, higher VMC visibility and distance from cloud minima may be prescribed by the competent authority; 4. ceiling, visibility and distance from cloud minima lower than those specified in (3) may be permitted for helicopters in special cases, such as medical flights, search and rescue operations and fire-fighting; 5. except when necessary for take-off or landing, or except when specifically authorised by the competent authority, a VFR flight at night shall be flown at a level which is not below the minimum flight altitude established by the State whose territory is overflown, or, where no such minimum flight altitude has been established: a. over high terrain or in mountainous areas, at a level which is at least 600 m (2 000 ft) above the highest obstacle located within 8 km of the estimated position of the aircraft; b. elsewhere than as specified in (a), at a level which is at least 300 m (1 000 ft) above the highest obstacle located within 8 km of the estimated position of the aircraft. 1.2.2.4 Unless authorised by the competent authority in accordance with Regulation (EC) No 730/2006, VFR flights shall not be operated: 1. above FL 195; 2. at transonic and supersonic speeds.	d. за хеликоптерите во воздушниот простор од класа F и G, на и под 900 m (3 000 ft) над MSL или 300 m (1 000 ft) над земја, во зависност од тоа што е поголемо, видливоста во лет не смее да е помала од 3 km, под услов пилотот да одржува постојан визуелен контакт со површината и ако изведува маневри со брзина која ќе овозможи навремено забележување на останатиот сообраќај или кои било препреки за да се избегне судир; e. за планински предели, надлежниот орган може да пропише поголеми минимуми за видливост при VMC и оддалеченост од облаците; 4. за хеликоптерите може да се дозволат вредности за плафонот (висината на базата на облаци), видливоста и растојанието од минимумите на облаците кои се помали од оние утврдени во (3) за хеликоптери во посебни случаи, како што се летовите за давање на итна медицинска помош, потрага и спасување и гасење на пожари; 5. Освен ако е потребно заради полетување или слетување, или надлежниот орган издал посебно одобрение, лет по VFR ноќе се врши на ниво кое не е под минималната апсолутна висина за лет определена од страна на земјата чија територија се прелетува, или, ако таква минимална апсолутна висина не е определена: a. над високи области или планински предели, на ниво кое е најмалку 600 m (2 000 ft) над највисоката препрека лоцирана во рамките на 8 km од предвидената позиција на воздухопловот; b. насекаде, освен на областите наведени во точка (a), на ниво кое е најмалку 300 m (1 000 ft) над највисоката препрека лоцирана во круг од 8 km од предвидената позиција на воздухопловот; 1.2.2.4 Освен ако надлежниот орган не издаде одобрение согласно Регулатива (ЕЗ) бр. 730/2006, VFR летови не смее да се изведуваат: 1. над FL 195; 2. со трансонична и суперсонична брзина;

ENGLISH

MACEDONIAN

1.2.2.5 Authorisation for VFR flights to operate above FL 285 shall not be granted where a vertical separation minimum of 300 m (1 000 ft) is applied above FL 290.

Therefore, VFR flights shall not be authorised within the Skopje FIR above FL290, as described in ENR 2.1 for aircraft operating as General Air Traffic (GAT).

1.2.2.6 Except when necessary for take-off or landing, or except by permission from the competent authority, a VFR flight shall not be flown:

1. over the congested areas of cities, towns or settlements or over an open-air assembly of persons at a height less than 300 m (1 000 ft) above the highest obstacle within a radius of 600 m from the aircraft;
2. elsewhere than as specified in (1), at a height less than 150 m (500 ft) above the ground or water, or 150 m (500 ft) above the highest obstacle within a radius of 150 m (500 ft) from the aircraft.

1.2.2.7 Except where otherwise indicated in air traffic control clearances or specified by the competent authority, VFR flights in level cruising flight when operated above 900 m (3 000 ft) from the ground or water, or a higher datum as specified by the competent authority, shall be conducted at a cruising level appropriate to the track as specified in the table of cruising levels in Appendix 3 of Commission Implementing regulation (EU) No 923/2012.

1.2.2.8 VFR flights shall comply with the provisions of Section 8 of Commission Implementing regulation (EU) No 923/2012.:

1. when operated within Classes B, C and D airspace;
2. when forming part of aerodrome traffic at controlled aerodromes; or
3. when operated as special VFR flights.

1.2.2.9 A VFR flight operating within or into areas or along routes designated by the competent authority, in accordance with SERA.4001(b)(3) or (4), shall maintain continuous air-ground voice communication watch on the appropriate communication channel of, and report its position as necessary to, the air traffic services unit providing flight information service.

1.2.2.5 Одобрение за VFR летови да летаат над FL 285 не смее да се издаде во области каде над FL 290 се применува минимум за вертикално раздвојување од 300 m (1 000 ft).

Во согласност со горенаведеното, VFR летови не се дозволени во рамките на Скопје FIR над FL290, како што е опишано во ENR 2.1 за воздухопловни кои оперираат како Генерална Авијација (GAT).

1.2.2.6 Освен кога е потребно заради полетување или слетување, или само со дозвола од надлежниот орган, лет по VFR не смее да се изведува:

1. над густо населени области, градови или населби или над збир на луѓе на отворено, на висина помала од 300 m (1 000 ft) над највисоката препрека, во радиус од 600 m од воздухопловот;
2. насекаде освен каде е наведено во точка (1), на висина помала од 150 m (500 ft) над земја или вода, или 150 m (500 ft) над највисоката препрека, во радиус од 150 m (500 ft) од воздухопловот.

1.2.2.7 Освен ако не е поинаку наведено во одобренијата на контролата на летање или не е поинаку утврдено од страна на надлежниот орган, VFR летови на ниво на крстарење, кога се изведуваат над 900 m (3 000 ft) над земја или вода, или од поголем податок (референтна вредност), согласно наведеното од страна на надлежниот орган, се извршуваат на ниво на крстарење соодветно на патеката како што е наведено во табелите за нивоа на крстарење во Прилог 3 од Commission Implementing regulation (EU) No 923/2012.

1.2.2.8 Летовите по VFR мора да се придржуваат кон одредбите наведени во Оддел 8 од Commission Implementing regulation (EU) No 923/2012:

1. кога се извршуваат во рамките на воздушните простори од Класа B, C и D;
2. кога се дел од сообраќајот на аеродромот на контролирани аеродроми; или
3. кога се извршуваат како посебни VFR летови.

1.2.2.9 Лет по VFR кој се врши во рамките на, или во области, или долж рути, кои ги определува надлежниот орган согласно SERA.4001(б) (3) или (4), постојано одржува говорна комуникација воздух–земја на соодветниот канал за комуникација и ја јавува својата позиција, ако е потребно, на единицата за ATS која дава услуги за информирање во лет.

ENGLISH

MACEDONIAN

1.2.2.10 An aircraft operated in accordance with the visual flight rules which wishes to change to compliance with the instrument flight rules shall:

1. if a flight plan was submitted, communicate the necessary changes to be effected to its current flight plan; or
2. as required by SERA.4001(b), submit a flight plan to the appropriate air traffic services unit as soon as practicable and obtain a clearance prior to proceeding IFR when in controlled airspace.

1.2.3 SERA.5010 Special VFR in control zones

1.2.3.1 Special VFR flights may be authorised to operate within a control zone, subject to an ATC clearance. Except when permitted by the competent authority for helicopters in special cases such as medical flights, search and rescue operations and fire-fighting, the following additional conditions shall be applied:

1. by the pilot:
 - a. clear of cloud and with the surface in sight;
 - b. the flight visibility is not less than 1 500 m or, for helicopters, not less than 800 m;
 - c. at speed of 140 kts IAS or less to give adequate opportunity to observe other traffic and any obstacles in time to avoid a collision; and
2. by ATC:
 - a. during day only, unless otherwise permitted by the competent authority;
 - b. the ground visibility is not less than 1 500 m or, for helicopters, not less than 800 m;
 - c. the ceiling is not less than 180 m (600 ft).

1.2.4 SERA.8010 Separation minima

Separation minima used between:

- VFR civil aircraft and reserved airspace intended for the operation of Unmanned Aircraft System (UAS);
- VFR civil aircraft and Unmanned Aircraft System (UAS) in controlled airspace.

1.2.2.10 Воздухоплов кој лета согласно правилата за летање при надворешна видливост, а има намера да премине на правилата за летање по инструменти:

1. ако е доставен планот на летот, ги проследува потребните измени кои треба да се направат во тековниот план на лет; или
2. кога тоа се бара согласно SERA.4001(б), што е можно побрзо го доставува планот на летот до надлежната единица за ATS и добива одобрение пред да продолжи да лета по IFR кога се наоѓа во контролиран воздушен простор.

1.2.3 SERA.5010 Специјални летови по VFR во контролирани зони

1.2.3.1 Вршење на специјални VFR летови во контролирана зона може да се дозволи предмет на одобрение од ATC. Освен ако надлежниот орган издаде дозвола за хеликоптери во посебни случаи, како што се летовите за давање на итна медицинска помош, операциите за потрага и спасување или за гасење на пожари, следниве дополнителни услови ги применува:

1. пилотот:
 - a. надвор од облаци и со визуелен контакт со земјата;
 - b. видливоста на летот не е помала од 1 500 m или, за хеликоптерите, не е помала од 800 m;
 - c. при брзина од најмногу 140 kts IAS или помала, која дава можност навремено забележување на останатиот сообраќај или на можните препреки заради избегнување на судир; и
2. ATC (контролата на летање):
 - a. само дење, освен ако надлежниот орган дозволи поинаку;
 - b. видливоста на земја не е помала од 1 500 m или, за хеликоптерите не е помала од 800 m;
 - c. плафонот (висината на базата на облаците) не е помалку од 180 m (600 ft).

1.2.4 SERA.8010 Минимуми за раздвојување

Минимуми за раздвојување кои се користат помеѓу:

- VFR цивилен воздухоплов и резервиран воздушен простор во кој оперираат воздухоплови без екипаж;
- VFR цивилен воздухоплов и воздухоплов без екипаж во контролиран воздушен простор.

ENGLISH

MACEDONIAN

1. VFR traffic will be properly informed regarding the reserved airspace by the authorised ATC unit.2. VFR traffic will receive traffic information about the Unmanned Aircraft System (UAS) in controlled airspace.	1. VFR сообраќајот ќе биде соодветно информиран за резервираниот воздушен простор од страна на надлежната единица на контрола на летање3. VFR сообраќајот ќе добие информација за сообраќај (traffic information) за воздухоплов без екипаж во контролиран воздушен простор.